

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 8317207221
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8317207221.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: O2 Slovakia, s.r.o., so sídlom Einsteinova 24, Bratislava, IČO: 35 848 863, zast. A.K.F. Legal, s.r.o., so sídlom Fraňa Kráľa 35, Bratislava, IČO: 47 236 400, proti žalovanému: T&J Snina, spol. s.r.o., so sídlom Strojárska 2206, Snina, IČO: 36 815 390, zast. Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie 47.900,-- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Cb/99/2017, o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava V z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Spor vedený na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Cb/99/2017 sa prikazuje Okresnému súdu Bratislava V.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné písomným podaním zo dňa 07. 10. 2021 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) spis vedený pod sp. zn. 21Cb/99/2017 na rozhodnutie o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava V z dôvodu vhodnosti podľa § 39 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Okresný súd Humenné dôvodí, že žalobca podal na menovaný okresný súd žalobu o zaplatenie 47.900,-- eur s príslušenstvom na základe toho, že so žalovaným mal uzavretú Zmluvu o spolupráci F č. 357 (frenčizovú zmluvu), ktorú žalovaný viackrát porušil, preto má žalobca nárok na dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá je predmetom sporu. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril a na prvé pojednávanie sa nedostavil. Súd preto rozhodol rozsudkom č. k. 21Cb/27/2014-156 zo dňa 30. 05. 2014, ktorým žalobe vyhovel. Odvolanie žalovaného proti označenému prvoinštančnému rozsudku, Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 2Cob/8/2015-231 zo dňa 27. 08. 2015, odmietol. Na dovolanie žalovaného, Najvyšší súd SR ako súd dovolací, uznesením č. k. 4Obdo/1/2016-312 zo dňa 31. 05. 2016 napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tento následne uznesením č. k. 2Cob/57/2016-332 zo dňa 14. 09 2016 rozsudok prvoinštančného súdu č. k. 21Cb/27/2014-156 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uznesením zo dňa 25. 04. 2017, právoplatným dňa 13. 06. 2017, Okresný súd Humenné konanie prerušil do skončenia konania vedeného na Okresnom súde

Bratislava V pod sp. zn. 29Cb/205/2013.

2. Právny zástupca žalovaného písomným podaním na č. l. 477 spisu navrhol pokračovanie v konaní a prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava V podľa § 39 ods. 2

C. s. p., argumentujúc tým, že na menovanom okresnom súde sa vedie medzi tými istými stranami skôr začaté konanie sp. zn. 29Cb/205/2013 z tej istej zmluvy, bolo vykonávané už aj dokazovanie a bol vydaný medzitýmny rozsudok. Okresný súd Humenné sa s návrhom žalovaného stotožnil a majú zákonné podmienky podľa § 39 C. s. p., za splnené navrhol, aby najvyšší súd spor vedený pod sp. zn. 21Cb/99/2017 prikázal Okresnému súdu Bratislava V z dôvodu vhodnosti, keďže je to v záujme strán konania a hospodárnosti konania.

3. Žalobca sa k návrhu žalovaného vyjadril písomným podaním zo dňa 27. 09. 2021 (č. l. 483), v ktorom s prikázáním veci Okresnému súdu Bratislava V nesúhlasil tvrdiac, že návrh na prikázanie veci inému súdu má podať strana pri prvom úkone, ktorý jej patrí.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Humenné a Okresnému súdu Bratislava V (§ 39 ods. 3 C. s. p.) dospel k záveru, že návrh žalovaného na delegáciu sporu z dôvodu vhodnosti je dôvodný.

5. Podľa § 13 C. s. p., na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 C. s. p., všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p., na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

8. Podľa § 39 ods. 3 C. s. p., o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

9. Inštitút odňatia a prikázania veci (tzv. delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Možno k nemu pristúpiť len vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie sporu iným než (doposiaľ) príslušným súdom, znamenalo hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie veci. Úvaha nadriadeného súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetu konania a pomerov účastníkov na oboch procesných stranách. Prihliada na pomery a dopad prípadného prikázania veci tak na strane účastníka, ktorý vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na dopad delegácie sporu na ostatných účastníkov, a teda starostlivo skúma, či delegovaním veci nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhého účastníka konania. Prikázať vec inému súdu tej istej inštancie z dôvodu vhodnosti prichádza do úvahy v prípade, ak o to požiada ktorákoľvek zo strán. Takýto návrh musí byť doručený súdu, pričom z tohto návrhu musia vychádzať argumenty a dôvody, pre ktoré je dôvodné prikázať vec inému súdu.

10. V rozhodovanej veci má najvyšší súd splnenie zákonných podmienok pre delegáciu sporu z dôvodu vhodnosti, za preukázané.

11. Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že dňa 30. 12. 2013 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh žalobcu na vydanie platobného rozkazu voči žalovanému na zaplatenie 47.900,-- eur a spor bol pôvodne vedený pod sp. zn. 21Rob/196/2013. Okresný súd Humenné dňa 22. 01. 2014 vydal platobný rozkaz č. k. 21Ro/196/2013-130, ktorý uznesením č. k. 21Rob/196/2013-136 zo dňa 18. 03. 2014,

pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu do vlastných rúk žalovaného, zrušil. Vec bola následne

prevedená do oddelenia „Cb“ a ďalej vedená pod sp. zn. 21Cb/27/2014. Okresný súd Humenné rozsudkom č. k. 21Cb/27/2014-156 zo dňa 30. 05. 2014 uložil žalovanému povinnosť v znení výroku predmetného rozsudku. Odvolanie žalovaného proti označenému rozsudku Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2Cob/8/2015-231 zo dňa 27. 08. 2015 odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p., ako oneskorene podané. Na dovolanie žalovaného, Najvyšší súd SR uznesením č. k. 4Obdo/1/2016-312 zo dňa 31. 05. 2016 uznesenie krajského súdu z dôvodu, že rozsudok okresného súdu nebol riadne doručený žalovanému, podľa § 243b ods. 2, ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Prešove následne uznesením č. k. 2Cob/57/2016-332 zo dňa 14. 09. 2016 rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Na Okresnom súde Humenné sa dňa 25. 04. 2017 konalo (prvé) pojednávanie, na ktorom okresný súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 29Cb/205/2013 (viď uznesenie o prerušení konania na č. l. 426 spisu). Dôvodom prerušenia bola tá okolnosť, že na Okresnom súde Bratislava V prebieha súdne konanie medzi tými istými stranami sporu, len v opačnom postavení, ktoré začalo skôr a v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie Okresného súdu Humenné. Ako predbežnú otázku musel Okresný súd Bratislava V posúdiť platnosť, resp. neplatnosť Zmluvy o spolupráci F č. 357 uzavretej medzi stranami sporu (tzv. frenčízová, nepomenovaná zmluva, t. j. tá istá, ktorá je predmetom sporu na Okresnom súde Humenné) a taktiež skúmať platnosť alebo neplatnosť výpovedí tejto zmluvy, jej ukončenie zo strany žalobcu dňa 27. 06. 2012. Úpravou na č. l. 429 bola vec v zmysle § 152 ods. 5 vyhlášky č. 543/2005 Z. z., a v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu Humenné na rok 2017 čl. III. B/ písm. p/, zapísaná pod novou spisovou značkou 21Cb/99/2017 (potvrdenie na č. l. 430). Okresný súd Bratislava V dňa 15. 03. 2018 rozhodol medzitýmym rozsudkom č. k. 29Cb/205/2013-54 (č. l. 448 a nasl. spisu), ktorý potvrdil Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 2Cob/201/2019-591 zo dňa 23. 03. 2021 (č. l. 457 a nasl. spisu).

12. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že na výzvu Okresného súdu Humenné zo dňa 02. 08. 2021 (č. l. 467), aby sa strany sporu vyjadrili, čo navrhujú vzhľadom na označené rozsudky, žalovaný v písomnom podaní zo dňa 25. 08. 2021 (č. l. 477 - 478) navrhol pokračovanie v konaní, nakoľko sa vyriešili podstatné otázky pre konanie (platnosť zmluvy o spolupráci a platnosť jej ukončenia zo strany žalobcu). Súčasne, dôvodiac vhodnosťou a hospodárnosťou konania, navrhol prikázanie sporu Okresnému súde Bratislava V, argumentujúc tým, že na menovanom súde prebieha súvisiace konanie, v ktorom sa posudzujú (okrem iného) rovnaké hmotnoprávne otázky, ako v konaní na Okresnom súde Humenné. Bolo by preto hospodárne, tieto dve konania spojiť na spoločné konanie, avšak podľa § 166 ods. 1 C. s. p., spojiť možno len konania prebiehajúce pred tým istým súdom. Žalovaný ďalej dôvodí tým, že žalobca má sídlo v Bratislave, rovnako aj jeho právny zástupca a sídlo v Bratislave má aj právny zástupca žalovaného. Konateľka žalovaného síce trvalý pobyt má zapísaný v meste Snina, ale dlhodobo sa zdržiava tiež v Bratislave. V neposlednom rade dôvodí tým, že prikázaním veci Okresnému súde Bratislava V sa pozícia žalobcu nezhorší, naopak, s poukazom na jeho sídlo v Bratislave, sa zlepší. Zhoršiť by sa mohla pozícia žalovaného, ten však s prikázaním veci súhlasí, nakoľko ho sám navrhuje.

13. Z obsahu predloženého spisu napokon vyplýva, že počas doby prerušenia konania na Okresnom súde Humenné neprebíhali žiadne úkony súvisiace s dokazovaním, okrem písomných vyjadrení sporových strán.

14. Podľa 166 ods. 2 C. s. p., v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

15. Predmetom spojenia vecí môžu byť len veci, ktoré začali pred tým istým súdom. Spojenie konaní prebiehajúcich pred odlišnými súdmi tej istej inštancie prichádza do úvahy jedine za podmienky, ak bude vec z iného súdu najskôr prikázaná na súd konajúci o súvisiacej veci z dôvodu nutnosti (§ 39 ods. 1 C. s. p.), resp. na návrh strany z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 C. s. p.). O spojení vecí by mal rozhodnúť sudca, u ktorého začalo konanie skôr.

16. Obsah spisu bezpochyby nasvedčuje tomu, že účastníkmi oboch konaní, t. j. konania vedeného tak na Okresnom súde Bratislava V, ako aj konania na Okresnom súde Humenné, sú rovnaké sporové strany, len v opačnom procesnom postavení, v obidvoch konaniach sa posudzuje, resp. uplatnenie nárokov v obidvoch konaniach pramení z rovnakej Zmluvy o spolupráci F č. 357. Konanie na Okresnom súde Bratislava V je vedené pod sp. zn. 29Cb/205/2013, a teda začalo skôr ako konanie na Okresnom súde Humenné [hoci z obsahu spisu nevyplýva deň, kedy bola žaloba Okresnému súdu Bratislava V doručená, vzhľadom na podaciu pečiatku na č. l. 1 s dátumom, kedy bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na vydanie platobného rozkazu v predmetnej veci (30. 12. 2013), s najväčšou pravdepodobnosťou bola žaloba „bratislavskému“ súdu doručená skôr]. Navyiac, okolnosť, že konanie medzi sporovými stranami na Okresnom súde Bratislava V začalo skôr, vyplýva z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Humenné o prerušení konania (bod 6. uznesenia na č. l. 426 spisu).

17. K argumentu žalobcu, ktorý k návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava V vyjadril svoj nesúhlas s tvrdením, že návrh na prikázanie veci inému súdu má podať strana pri prvom úkone, ktorý jej patrí, najvyšší súd uvádza, že zákon - Civilný sporový poriadok (ani žiadny iný) časový okamih, kedy môže strana sporu návrh na prikázanie sporu inému súdu uplatniť, neustanovuje (na rozdiel napr. od námietky miestnej nepríslušnosti, ktorú podľa § 41 C. s. p., môže uplatniť žalovaný najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania). Podmienkou je, aby sa prikázaním veci nezaťažil druhý účastník konania (čo by sa v prípade žalobcu, ktorý má sídlo v Bratislave, nestalo), zároveň, o prikázanie veci musí požiadať strana sporu (urobil tak žalovaný) a z návrhu musia vyplývať argumenty a dôvody, pre ktoré je dôvodné prikázať vec inému súdu (uvedené náležitosti písomné podanie žalovaného na č. l. 477 až 478 spisu spĺňa).

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, Najvyšší súd SR rozhodol tak, že podľa ustanovenia § 39 ods. 2 C. s. p., prikázal spor vedený na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Cb/99/2017 na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Bratislava V.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.